

แนวทางการขับเคลื่อนธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank)

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๔/ว ๑๘๖๕

ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

๑. วัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อน

กระทรวงมหาดไทยได้จัดงานประกาศความสำเร็จการจัดตั้งธนาคารขยะภายใต้หุ้นส่วนการพัฒนาระหว่างสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุม ESCAP Hall ชั้น ๒ ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร โดยกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศความสำเร็จของการจัดตั้งธนาคารขยะครบทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๗๗๓ แห่ง มีธนาคารขยะ จำนวน ๑๔,๖๕๘ แห่ง มีสมาชิกธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน ๖๙๙,๗๒๓ คน มีปริมาณขยะที่ขายได้ จำนวน ๑,๓๖๑,๑๘๖.๕๖ ตัน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานธนาคารขยะในระยะต่อไป ดังนี้

๑.๑ ขับเคลื่อนธนาคารขยะให้เกิดความยั่งยืน และขยายผลจำนวนธนาคารขยะให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และสร้างความเข้มแข็งให้กับธนาคารขยะ ผ่านการจัดประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ และคณะทำงานธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน

๑.๒ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินการธนาคารขยะให้ประชาชนเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของธนาคารขยะ โดยให้มีการเปิดรับสมัครสมาชิกธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนเพิ่มขึ้นให้ได้ จำนวน ๑๐ ล้านคน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. เป้าหมายการขับเคลื่อน

๒.๑ มีธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนเพิ่มขึ้น (ค่าเป้าหมาย: ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนเข้าร่วมหรือจัดตั้งธนาคารขยะ)

๒.๒ มีสมาชิกของธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนเพิ่มขึ้น (ค่าเป้าหมาย: มีสมาชิกธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวนรวม ๑๐ ล้านคน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓. แนวทางการขับเคลื่อน

แนวทาง	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เป้าหมาย												
๑. การประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารธนาคารขยะและคณะทำงานธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน	(๑) ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด และภาคเอกชนที่รับซื้อขยะในพื้นที่ จัดประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ และคณะทำงานธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่	ตัวชี้วัด มีการจัดประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับทุกธนาคารขยะที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัด												
	<u>ตัวอย่าง</u>	กำหนดการรายงานข้อมูลให้ สสจ. - จังหวัดรายงาน สสจ. ภายในวันที่ ๔ มิ.ย. ๖๗												
	<table><tr><th>องค์ความรู้</th><th>หน่วยงานถ่ายทอดองค์ความรู้</th></tr><tr><td>- การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการลด และคัดแยกขยะครัวเรือน</td><td>- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด</td></tr><tr><td>วิธีการคัดแยกขยะรีไซเคิล และประโยชน์ของการคัดแยกขยะรีไซเคิล</td><td>- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - ภาคเอกชนที่รับซื้อขยะในพื้นที่</td></tr><tr><td>การบริหารจัดการธนาคารขยะ และการจัดสวัสดิการ</td><td>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด</td></tr><tr><td>การจัดเก็บ การขนถ่ายขยะรีไซเคิล และการจัดจำหน่ายขยะรีไซเคิล</td><td>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด</td></tr><tr><td>ประโยชน์ของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกธนาคารขยะ</td><td>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด</td></tr></table>	องค์ความรู้	หน่วยงานถ่ายทอดองค์ความรู้	- การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการลด และคัดแยกขยะครัวเรือน	- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	วิธีการคัดแยกขยะรีไซเคิล และประโยชน์ของการคัดแยกขยะรีไซเคิล	- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - ภาคเอกชนที่รับซื้อขยะในพื้นที่	การบริหารจัดการธนาคารขยะ และการจัดสวัสดิการ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด	การจัดเก็บ การขนถ่ายขยะรีไซเคิล และการจัดจำหน่ายขยะรีไซเคิล	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด	ประโยชน์ของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกธนาคารขยะ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด	- แบบรายงาน
	องค์ความรู้	หน่วยงานถ่ายทอดองค์ความรู้												
	- การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการลด และคัดแยกขยะครัวเรือน	- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด												
	วิธีการคัดแยกขยะรีไซเคิล และประโยชน์ของการคัดแยกขยะรีไซเคิล	- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - ภาคเอกชนที่รับซื้อขยะในพื้นที่												
	การบริหารจัดการธนาคารขยะ และการจัดสวัสดิการ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด												
	การจัดเก็บ การขนถ่ายขยะรีไซเคิล และการจัดจำหน่ายขยะรีไซเคิล	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด												
	ประโยชน์ของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกธนาคารขยะ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ - ธนาคารขยะต้นแบบของจังหวัด												
														
	- ช่องทางการรายงาน													
														

แนวทาง	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เป้าหมาย
	ไปยังสำนักงาน/ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ โดยขอความร่วมมือให้คณะกรรมการบริหารธนาคารขยะ และ คณะทำงานธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่เข้าร่วมการประชุม ณ สถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด	
๒. การจัดตั้งธนาคารขยะทุกหมู่บ้าน/ชุมชน หรือ มีสมาชิกธนาคารขยะจากทุกหมู่บ้าน/ชุมชน	(๑) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาคีเครือข่าย - โดยให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น วิทยุกระจายเสียง สื่อออนไลน์ของท้องถิ่น (ไลน์ เฟซบุ๊ก เว็บไซต์) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างการรับรู้และความร่วมมือของชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานธนาคารขยะ ให้ประชาชนเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของธนาคารขยะ - สร้างภาคีเครือข่ายการทำงานในระดับพื้นที่ อาทิ นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) โดยลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์แบบเชิงรุก “เคาะประตูบ้าน” เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ พูดคุย ทำความเข้าใจในการคัดแยกขยะรีไซเคิลในแต่ละครัวเรือน รวมถึงการชี้แจงวันที่มีการดำเนินธนาคารขยะของชุมชน ราคาการรับซื้อขยะรีไซเคิล หรือสวัสดิการที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกธนาคารขยะ โดยมุ่งเน้นให้เกิดแรงจูงใจให้ประชาชนสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น และกระตุ้นให้สมาชิกเดิมนำขยะรีไซเคิลมาฝากอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความยั่งยืนและขยายผลธนาคารขยะให้ครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่	ตัวชี้วัด อปท. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่ผ่านช่องทางต่าง ๆ

แนวทาง	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เป้าหมาย
	(๒) การส่งเสริมให้ประชาชน และอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.) สมัครเป็นสมาชิกของธนาคารขยะ	ตัวชี้วัด ร้อยละของจำนวนประชาชนที่สมัครเป็นสมาชิกของธนาคารขยะ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ เป้าหมายร้อยละ ๑๐) <u>หมายเหตุ</u> วัดผลจากจำนวนประชาชนที่สมัครเป็นสมาชิกของธนาคารขยะหมู่บ้าน/ชุมชน เปรียบเทียบกับจำนวนประชาชนทั้งหมดในเขตพื้นที่ของจังหวัด โดยใช้ข้อมูลที่ยังคงกรปครองส่วนท้องถิ่นได้บันทึกในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น https://waste.dla.go.th (ใช้ฐานข้อมูลจำนวนประชาชนจากระบบฯ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗)
	(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจัดตั้งธนาคารขยะให้มีสมาชิกมาจากทุกหมู่บ้าน/ชุมชน โดยอาจพิจารณาจัดตั้งธนาคารขยะเพิ่มเติมให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชน หรือหากมีการตั้งธนาคารขยะเพียงแห่งเดียว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนในเขตพื้นที่ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนสมัครเป็นสมาชิกธนาคารขยะ	ตัวชี้วัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งธนาคารขยะครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชน หรือมีสมาชิกจากทุกหมู่บ้านชุมชน

แนวทาง	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เป้าหมาย
		<u>กำหนดการรายงานข้อมูลให้</u> <u>สถ.</u> จังหวัดรายงาน สถ. ทุกวันที่ ๑ ของเดือน - แบบรายงาน - ช่องทางการรายงาน